

שבת קלג

והא דרבא ורב ספרא תנאי היא; דתניא:

רבי יאשיה	רבי יונתן
פסר ואף על פי שיש שם בהרת ימול	אינו צריך, שבת חמורה - דוחה, צרעת - לא כל שכן?
רב ספרא – שדוחה את הקל וחמור	כרבא – שיש לו קל וחומר

2 קריאות של הסוגיה

פסר ואף על פי שיש שם בהרת ימול, דברי רבי יאשיה	הפסר כסע הצרעת צמח מאד וצמח מאד וצמח מאד - אי אתה עושה, אבל עושה אתה בסיב שעל גבי רגלו ובמוט שעל גבי כתיפו. ואם עברה - עברה.
קושי	הא למה לי קרא? דבר שאין מתכוין הוא, ודבר שאין מתכוין - מותר!
תירוצי אביי	רק לפי רבי יהודה, דאמר: דבר שאין מתכוין אסור
תירוצי רבא	גם ר' שמעון כי זה פסיק רישיה
קושי על אביי	הלא גם אביי ורבא אמרו: מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות
תירוצי	בתר דשמעה מרבא סברה

קושי: ואביי (לפי הנוסח הראשון לפי ההוה אמינא) אליבא דרבי שמעון, האי **פסר** מאי עביד ליה? **תירוצ:** אמר רב עמרם: באומר: לקוץ בהרתו הוא מתכוין.

קושי: תינח גדול, קטן מאי איכא למימר?

תירוצ: אמר רב משרשיא: באומר אבי הבן לקוץ בהרת דבנו הוא קא מתכוין.

קושי: ואי איכא אחר - ליעביד אחר, דאמר רבי שמעון בן לקיש: כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה, אם אתה יכול לקיים שניהם - מוטב, ואם לאו - יבא עשה וידחה לא תעשה!

תירוצ: דליכא אחר.

אמר מר: **יום טוב אינה דוחה אלא בזמנה בלבד.**

מקור: מנא הני מילי?

1. אמר חזקיה, וכן תנא דבי חזקיה: **אמר קרא לא תותירו מוטע עב כקר שאין תלמוד לומר עב כקר. מה תלמוד לומר עב כקר - בא הכתוב ליתן לו בקר שני לשריפתו.**
2. אביי אמר: אמר קרא **על שבת כשבתו** - ולא עולת חול בשבת, ולא עולת חול ביום טוב.
3. רבא אמר: אמר קרא **הוא יעשה לכם, הוא** - ולא מכשירין, **לכם** - ולא מילה שלא בזמנה, דאתיא מקל וחומר.
4. רב אשי אמר: **שבתו** עשה הוא, והוה ליה יום טוב עשה ולא תעשה, ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה.

כלל אמר רבי עקיבא וכו'.

קביעת ההלכה: אמר רב יהודה אמר רב: הלכה כרבי עקיבא.

מקור אחר עם אותה שיטה וגם קביעת ההלכה: ותנן נמי גבי פסח כי האי גוונא: **כלל אמר רבי**

עקיבא: כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מערב שבת - אינה דוחה את השבת, שחיטה שאי אפשר

לעשותה מערב שבת - דוחה את השבת. ואמר רב יהודה אמר רב: הלכה כרבי עקיבא.

שאלה: למה צריך לקבוע ההלכה בשתי המקומות?

תשובה: וצריכא, דאי אשמעינן גבי מילה - התם הוא דמכשירין אפשר לעשות

מאתמול לא דחו שבת, דליכא כרת. **אבל פסח דאיכא כרת** - אימא לידחו שבת. ואי

אשמעינן גבי פסח - משום דלא נכרתו עליה שלש עשרה בריתות, אבל מילה **דנכרתו**

עליה שלש עשרה בריתות - אימא לידחו שבת, צריכא.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

משנה. עושין כל צרכי מילה [בשבת]; מוהלין ופורעין ומוצצין, ונותנין עליה איספלנית וכמון. אם לא שחק מערב שבת - לועס בשיניו ונותן, אם לא טרף יין ושמן מערב שבת - ינתן זה בעצמו וזה בעצמו. ואין עושין לה חלוק לכתחילה, אבל כורך עליה סמרטוט. אם לא התקין מערב שבת - כורך על אצבעו ומביא, ואפילו מחצר אחרת.

גמרא. מכדי קתני כולחו, כל צורכי מילה לאתויי מאי? - לאתויי הא, דתנו רבנן: **המל, כל זמן שהוא עוסק במילה - חוזר בין על הציצין המעכבין את המילה בין על הציצין שאין מעכבין את המילה. פירש, על ציצין המעכבין את המילה - חוזר, על ציצין שאין מעכבין את המילה - אינו חוזר.**

מאן תנא פירש אינו חוזר?	דחייה
רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ארבעה עשר שחל להיות בשבת - מפשיט אדם את הפסח עד החזה, דברי רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה. וחכמים אומרים: מפשיטין את כולו	עד כאן לא קאמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה התם - משום דלא בעינן זה א"י ואטרו , אבל הכא דבעינן זה א"י ואטרו - הכי נמי
אמר רב אשי הא מני - רבי יוסי היא, דתנן: בין שנראה בעליל ובין שלא נראה בעליל - מחללין עליו את השבת, רבי יוסי אומר: נראה בעליל - אין מחללין עליו את השבת	דילמא עד כאן לא קאמר רבי יוסי התם - דלא ניתנה שבת לידחות, אבל הכא דניתנה שבת לידחות - הכי נמי!
נהרדעי רבנן דפליגי עליה דרבי יוסי היא, דתנן: ארבעה כהנים נכנסין, שנים בידם שני סדרים, ושנים בידם שני בזיכין. וארבעה מקדימין לפניהם, שנים - ליטול שני סדרים, ושנים - ליטול שני בזיכין. המכניסין עומדים בצפון ופניהם לדרום, והמוציאין עומדים בדרום ופניהם לצפון. אלו מושכים ואלו מניחין, טפחו של זה בצד טפחו של זה, משום שנאמר (שמות כה) אָפַנְי תַּמִּיָּה. רבי יוסי אומר: אפילו אלו נוטלין ואלו מניחין - אף זה היה תמיד	

